

ZAKLJUČNO POROČILO O AKTIVNOSTIH ZSST V OBDOBJU 2019 DO 2021

Miren, februar 2022

1. UVOD

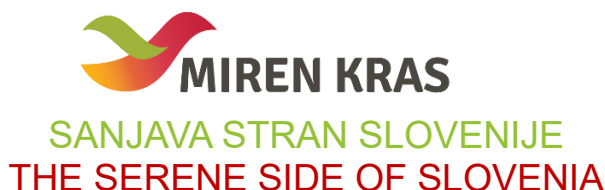
Občina Miren-Kostanjevica (v nadaljevanju OMK) je v krovnem dokumentu Vizija in Strategija trajnostnega razvoja 2017-2025, ki je nastal v sodelovanju z lokalno skupnostjo in jasno opredeljenimi željami občanov, opredelila 4 strateške razvojne prioritete:

1. Obuditev poslovnih priložnosti v gospodarstvu in kmetijstvu
2. Varovanje voda in narave
3. Krepitev družbenih vezi med ljudmi
4. Razvijanje turizma in kmetijstva

Pristop k razvoju četrtega stebra sta zaznamovala izdelava dokumenta **Akcijski načrt trajnostnega razvoja in organiziranosti turizma v Občini Miren-Kostanjevica 2017-2025**, ter ustanovitev Javnega zavoda za turizem Občine Miren-Kostanjevica, ki je prevzel skrb za realizacijo smelih ciljev in zagon nove turistične destinacije Miren Kras.

1.2 DESTINACIJA MIREN KRAS

1.2.1 LOGOTIP IN SLOGAN

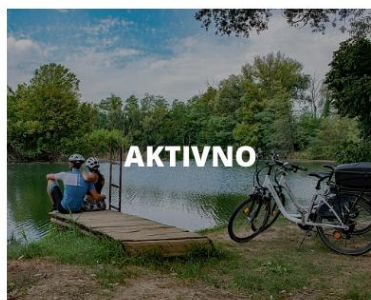
1.2.2 VIZIJA, POSLANSTVO IN VREDNOTE destinacije Miren Kras

Vizija: Miren Kras je trajnostna, varna in preko celega leta privlačna destinacija za nekajdnevni sproščujoč oddih gostov, ki jih poleg miru in neokrnjene narave zanimajo aktivnosti na prostem, bogata kulturna in zgodovinska dediščina ter vrhunska kulinarika.

Poslanstvo: V tesnem partnerstvu z vsemi deležniki razvijamo trajnostno in varno turistično destinacijo Miren Kras s ponudbo odličnih turističnih storitev ter inovativnih 5* doživetij za okoljsko odgovorne goste, ki se zadovoljni vračajo.

Vrednote: mir, toplina, pristnost, prijaznost, prvinskost, sproščenost, tradicija, domačnost, kreativnost, strast, butičnost, varnost, okoljska odgovornost, skrb za zdravje.

1.2.3 TRIJE STEBRI PONUDBE in največja znamenitost - POMNIK MIRU

Za ljubitelje zelenih poti in sončnih odkrivanj med kraškimi hribi in reko Vipavo

Za ljubitelje zgodovine, umetnosti in kreativnosti v osrčju Vipavske doline in Krasa

Za oboževalce pristne lokalne kulinarike, zdravih špargljev ter kraškega in vipavskega pršuta

Pomnik miru in razgledni stolp Cerje

Na Cerju, središču Miren Krasa, se družimo ob najlepših življenjskih in poslovnih dogodkih.

1.2.4 DESTINACIJSKE POVEZAVE

2. VSTOP V ZSST

2.1 Nacionalni program in certifikacijska shema

Z željo razviti **trajnostni model turizma**, ki bo z odgovornim odnosom do okolja ter bogate naravne, kulturne in zgodovinske dediščine generiral dolgoročno dobrobit za občane in obiskovalce, je Občina Miren-Kostanjevica konec februarja 2018 vstopila v **Zeleno shemo slovenskega turizma** (v nadaljevanju ZSST).

2.2 MIREN KRAS V POSTOPKU CERTIFIKACIJE ZSST

Župan OMK Mauricij Humar je po vstopu v ZSST s sklepom imenoval **Zelena koordinatorko**, skupaj z njo oblikoval **Zelena ekipo** ter podpisal **Zelena politiko**.

Zelena ekipa je v nadaljevanju zbrala, obdelala in uredila podatke ter obsežno dokumentacijo, ki jih narekuje evalvacijski postopek ter izvedla prvo **anketiranje treh ravni deležnikov**, ki soustvarjajo realnost občine in destinacije Miren Kras: občanov, turističnega gospodarstva in obiskovalcev.

2.3 EVALVACIJA POROČILA IN PREJEM ZLATE LOVORIKE

Občina je februarja 2019 prejela obvestilo o zaključku evalvacije in prejemu **zlatega znaka SLOVENIA GREEN DESTINATION** za Miren Kras. Svečana podelitev se je odvila 22. maja 2019 v Rogaški slatini.

Župan OMK Mauricij Humar je ob tej priložnosti podpisal VODNO ZAVEZO, s katero smo se zavezali ohranяти in promovirati čisto vodo ter spodbujati občane in obiskovalce k pitju vode iz pip.

3. ZELENI DNK SANJAVE STRANI SLOVENIJE

Zeleni DNK destinacije je zapis njenega značaja; če ga destinacija jasno, strateško in domiselno opredeli, lahko razvije močno blagovno znamko. Močna znamka pa je osnova za uspešno izvajanje managementa destinacije.

Značaj destinacije je njena identiteta: to, kar destinacije je in kar destinacija ima, skupaj z njenim naravnim okoljem, kulturno dediščino, znamenitostmi in značilnostim, njenimi posebnostmi, njenimi izstopajočimi posamezniki ter njeno klimo in energijo, ki jo ustvarja okoli sebe.

Imidž destinacije je slika o destinaciji, ki si jo v svoji glavi ustvarijo javnosti: obiskovalci, mnenjski vodje, ljudje v gospodarstvu, ostale destinacije.

Zeleni DNK Miren Krasa, ki je osnova za vsebinsko komunikacijo z internimi in eksternimi javnostmi preko vseh kanalov ter oblikuje našo podobo in obljubo, je opredeljen v priloženem dokumentu.

4. AKCIJSKI NAČRT UKREPOV 2019-2021

Miren Kras je v prvi evalvaciji prejel skupno povprečno oceno 8,6.

Odlično smo se odrezali na področjih Destinacijski management, Narava in pokrajina ter Kultura in tradicija. Slabše ocene smo prejeli v sklopih Okolje in podnebje ter Družbeno ekonomska situacija (socialna klima in poslovanje turističnih podjetij). Ta področja so v nadaljevanju terjala največ pozornosti in ukrepov.

Področja evalvacije	Ocena 2018	CILJ 2022
Destinacijski management	9.5	9.5
Narava in pokrajina	9.3	9.3
Kultura in tradicija	9.8	9.8
Okolje in podnebje	7.6	8.6
Družbeno ekonomska situacija	6.9	8.5
POVPREČJE	8.6	9,2

4.1.1. POVZETEK AKCIJSKEGA NAČRTA UKREPOV 2019-2021

Število vključenih kriterijev = 85

Število ukrepov = 107 (72 preko DMMO/TMK + 35 preko OMK)

- Planirani finančni viri za investicije v trajnostni razvoj = 3.633.281,80 €
- Od tega je 168.500 € namenjenih za delovanje DMMO/TMK
- Planirane URE dela v letu = 880 UR aktivnosti ZK in ZE ter zaposlenih na DMMO/TMK

5. REALIZACIJA NAČRTOVANIH UKREPOV 2019-2021

5.1 TRAJNOSTNO LETO 2019

Vstop v ZSST in pridobitev znaka **Slovenia Green Destination gold** sta prinesla veliko, tudi mednarodno pozornost novo ustanovljeni destinaciji Miren Kras, večjo pripadnost deležnikov in dodaten zagon trajnostnemu razvoju.

V letu 2019 smo prejeli več nacionalnih in mednarodnih **nagrad in priznanj** (Kultura-Natura za negovanje zgodovinsko-kulturne dediščin, Turistična patrulja za Pomnik miru kot najlepšo razgledno točko v Slovenji po mnenju tujih gostov), dobili prvi okoljski znak **Green Key** v regiji (Prenočišča Kogoj) in se s projektom »Skupaj za zeleno prihodnost« (5 občin na pobudo OMK najelo 5 e-avtomobilov, opremljenih z enakim sporočilom / povabilom javnosti, da sledi smernicam za brezogljično družbo) uvrstili med **TOP 100 najbolj trajnostnih destinacij na svetu**.

Podpisali smo **Vodno zavezo**, sestavili novo **zeleno ekipo**, oblikovali **zeleni DNK** in naredili **AN aktivnosti do leta 2021**. Med večjimi projekti velja izpostaviti odprtje trgovinice **CERJANKA** s ponudbo izrazito lokalnih spominkov, odmevno kampanjo **DREVO ZA CERJE** in posajen Drevored hvaležnosti s spletno stranjo www.drevozacerje.si.

Občina Miren-Kostanjevica je prva v Sloveniji sprejela **Odlok o prireditvah brez plastike**, uvedli smo **zeleni MASKOTI** (promocija na dogodkih in izobraževanje najmlajših) in organizirali smo prvo veliko **prireditev brez plastike** na kateri je zeleno vizijo je podprl glavni govornik – predsednik Borut Pahor, nadgradili smo največjo letno prireditev Praznik Špargljev s trajnostno noto in z **meddestinacijskim sodelovanjem** (spajanje špargljev z Radovljiško čokolado) ter podprli prakso **Unesco srednjih šol**, ki na tradicionalnem letnem srečanju pred pomnik posadijo svojo lipo.

Župan vsako leto podari novorojenim otrokom **MEDOVITO drevo**, vzpostavili smo **ANKETO** za redno spremljanje zadovoljstva obiskovalcev Pomnika miru, podpisali pismo podpore projektu **KAŠTELIR** (negovanje zapuščine gradišč), se včlanili v **Konzorcij ZSST**, nadaljevali z **Letnim srečanjem in delavnicami za deležnike**, sodelovali pri **ANALIZI strateških tokov turizma na Krasu** ter imeli več predavanj- predstavitev **dobre prakse Miren Krasa po Sloveniji** (Izola, Žalec, Poljanska dolina), ves čas pa tudi dosledno **promovirali**

znake in zeleno vizijo preko vseh komunikacijskih kanalov (www, občinsko glasilo, portal Moja občina, socialna omrežja in ostali mediji, posebej TV).

5.2 TRAJNOSTNO LETO 2020

Leto je zaznamovala pandemija Covid-19, ki je temeljito prevetrila prioritete izvedbe načrtovanih aktivnosti ZSST ter narekovala uvedbo novih po scenariju, ki smo ga kasneje povzeli v Kriznem načrtu. Primarna skrb v letu 2020 je postalo zdravje, ki smo ga umestili med glavne vrednote destinacije in izpostavili na novi, izrazito trajnostno zasnovani spletni strani www.mirencras.si, na kateri je dobila posebno mesto ZSST.

V začetku aprila smo turističnemu gospodarstvu poslali pismo z nasveti za soočanje s pandemijo covid-19. Sledila je implementacija GREEN&SAFE standardov, ZOOM izobraževanja in pomoč deležnikom za uvedbo pravih postopkov ob obisku gostov, Pomnik je prejel certifikat KUS-a Varo prizorišče za izvedbo dogodkov, TMK pa certifikat Organizator varnih dogodkov, preusmeritev pozornosti na slovenskega gosta je spodbudila sodelovanje med deležniki in med destinacijami ter nove projekte: kampanji STO Moja Slovenija, sta sledili Sanjava popotnica (nagrajevanje gostov, za najmanj dvodnevno nočitev v Miren Krasu) in regijska akcija ČAS za VAS, ki je prinesla zgodovinsko prelomnico povezovanja Brd, Vipavske doline in Krasa.

Resurse smo preusmerili v DIGITALIZACIJO ponudbe (Virtualni 3D sprehod po Pomniku miru, 360 stopinjski razgledi iz Cerja, novi videospoti in video povabila Moja Slovenija) ter nadgradnjo komunikacije z deležniki preko ZOOM-ov in NL (Newslettra). V mesecih sproščenih NIJZ ukrepov za varovanje zdravja smo organizirali posvete z okoljsko tematiko.

Dobili smo drugo izposojevalnico e-koles- E-BIKE POINT Miren Kras, skupaj z deležniki (gostinci, vodniki, društva, ponudniki pridelkov) oblikovali nova celoletna zelena DOŽIVETJA (v treh sklopih AKTIVNO, KULTURNO, OKUSNO ponujamo že 27 plačljivih in brezplačnih doživetij), v Pomniku uvedli spremljanje porabe vode in energije ter zelene iskric, v zavodu uvedli uporabo reciklirnega papirja, na spletni strani objavili modul za IZRAČUN OGLJIČNEGA ODTISA in povabili deležnike k uporabi.

Organizirali spletna ZOOM izobraževanja, v javna povabila in razpise dodali zavezujočo noto trajnosti, nadaljevali z akcijami sajenja dreves na Cerju, sofinanciranih iz donacij preko www.drevozacerje.si (zbranih 18.000 EUR), uvedli skrinjico prostovoljnih prispevkov Za zeleno prihodnost in izdali knjigo receptov ŠPARGLI-BELUŠI za jedi iz divjih in gojenih, posebej belih špargljev, ki so eden od paradnih konjev destinacije.

Zaživela je nova TREK.INN krožna pot, opremljena z lesenimi rekviziti na več lokacijah, namenjena občanom in promociji gibanja ter zdravega življenja. Včlanili smo se v Skupnost muzejev Slovenije, ki v nacionalnih kampanjah promovira kulturno zapuščino ter v Pomniku miru izvedli prve dogodke pod znamko Naprej v preteklost.

Občina je prejela **certifikat Brez plastike**, postali smo **Invalidom in prostovoljcem prijazna občina** ter se z dobro prakso DREVO ZA CERJE ponovno uvrstili med **TOP 100 najbolj trajnostnih destinacij na svetu**, tokrat z dodatno lovoriko **BEST OF EUROPE 2020**.

Nadaljevali smo z dosledno promocijo trajnostne vizije preko vseh komunikacijskih kanalov, se včlanili v **Zeleno Slovenijo**, redno objavljali prispevke v reviji EOL, dosledno uporabljali znake (v novi **PROMO BROŠURI**, na **INFO TABLAH** in **ZEMLJEVIDU**, v e-mailu, na dopisih) ter nadaljevali s promocijo dobrih praks na predavanjih.

Uvedli smo **MATRIKI** izbranih ekonomskih in trajnostnih kazalnikov na ravni turizma, vključili smo se v **OUTDOOR Slovenia**, na razpis LAS prijavili ureditev Konjeniške trase in digitalizacijo oblikovalskega opusa Oskarja Kogojca.

Občina je v prvem navalu covid-19 v sodelovanju s Civilno zaščito organizirala **izdelavo mask iz papirja za občane**, v sodelovanju z Društvi žena pa **šivanje mask iz blaga za osnovnošolce**.

V decembru smo v sodelovanju z Obrtno zbornico Nova Gorica lansirali kampanjo **LOKALNO IN SR(E)ČNO!** za promocijo nakupa novoletnih daril pri lokalnih obrtnikih in kmetovalcih.

5.3 TRAJNOSTNO LETO 2021

Tudi leto 2021 je nosilo zastavo pandemije. Odpoved velikih tradicionalnih prireditev smo nadomestili z **novimi razvojnimi projekti** in doslednim spodbujanjem deležnikov k **digitalizaciji ponudbe** (nove FB strani, IG profili) in trajnostnim praksam, posebej **certificiranju za okoljske znake** – dobili smo še **drugi Green Key** za **nastanitev/in** znak **Green Accommodation**, Pomnik miru je postal prvi z **Green Key** certificiran konferenčni center in četrta znamenitost v Sloveniji ter posledično prejemnik znaka **Green Attraction**.

Pripravili in javno objavili smo **Praktične napotke za zniževanje ogljičnega odtisa** ter za občane in turistično gospodarstvo organizirali **zoom delavnice za področja varovanja okolja in podnebja**. Zaradi okužb s covidom se je izvedba nekaterih vsebin zamaknila v januar 2022.

Na Cerju se je aprila odvila nacionalna prireditev ob **Mednarodnem dnevu gozdov**, OŠ Miren je ob **Mednarodnem dnevu zemlje** v Drevored hvaležnosti posadila lipo, ob **Dirki po Sloveniji** pa otroci iz Vrtca Miren svoj hrast. »Svoje drevo« je na Cerju posadilo že več kot **20 društev in podjetij** iz vse Slovenije, za nove sadike prispevajo tudi skupine, ki pomnik obiščejo s **TA Autentica**, pogorišče je postalo **UČNI POLGON za dijake in študente gozdarskih šol**. Za številne aktivnosti na področju obnove gozda na Cerju, s katerimi prispevamo k obnovi pljuč planeta ter zniževanju toplogrednih plinov, smo konec leta 2021 dobili posebno nagrado- donacijo globalnega podjetja MARS v višini 4.200 Eur za nakup novih dreves. Seštevek vseh **donacij** projektu **Drevo za Cerje**, tudi preko skrinjice prostovoljnih prispevkov **Skupaj za zeleno prihodnost** je konec leta 2021 presegel 24.000 EUR.

Podprli smo nove prireditve v času nižje sezone: **Dirko po Sloveniji** pri kateri smo lansirali pobudo trajnostnega pristopa na ravni celotne regije (trajnostne dekoracije, navijanje v starih zelenih majicah...), pomladno in jesensko **Mednarodno lepotno tekmovanje psov CACIB**, mednarodni športni dogodek **UTVV**, se preko odprtja **razstave Človek in Konj** na dveh lokacijah povezali z LIPICO, s ciljem spodbujanja obiskovalcev za potep po Krasu, uvedli nov znamko **koncertov Miti in muze**, ki naj bi se odvijali tradicionalno, v Pomniku miru smo odprli razstavo v sodelovanju z lokalnim **Društvom keramičarjev**.

Tri glavne info centre na slovenski strani mednarodne trase Poti miru od Alp do Jadrana, Pomnik miru, Sabotin in Kobariški muzej, smo **povezali z vstopnico**, ki zagotavlja 20 % popust na drugi in tretji ogled.

Obnovili smo **usmerjevalne in informacijske table** na kraškem delu **Poti miru od Alp do Jadrana**. V projektu Visitkraś II smo dobili **kolesarko traso POT KAMNA** v treh etapah in se povezali v mednarodno pohodniško transverzalo **Pot Sv. Martina**. Vse s ciljem spodbujanja aktivnega počitnikovanja v naravi, trajnostne mobilnosti in zniževanje toplogrednih emisij.

V moralno podporo gostincem smo spomladi lansirali odmevno kampanjo **ZGODBE iz LONCA... brez konca!**, ki temelji na krepitvi lokalne dobavne verige in promociji špargljev, jeseni pa 5 največjih gostincev povabili k podpisu **Zaveze za trajnostno gastronomijo** ter izpolnjevanju obljub pod skupno znamko **KRASNA KUHNJA**.

Na Cerju smo v sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije organizirali **strokovne dogodke s tematiko varovanja naravnega okolja** (Priprava smernic za odstranjevanje invazivnih tujerodnih vrst, ambrozije in pajesena).

Načrt zunanje ureditve Pomnika miru smo nadgradili z invalidom prijaznim dostopom in dvigalom. Občina je sprejela **Odlok o prometni ureditvi** (urejanje prometa v naravnem okolju, zmanjševanje škodljivih vplivov), uvedla redno **merjenje kakovosti vode v reki Vipavi** v poletnih mesecih (z obveščanjem javnosti o rezultatih) ter finančne spodbude za **odstranjevanje azbestnih izdelkov iz okolja**.

S projektom **Šparglji iz lokalne kmetije – prispevek k zdravju in teritoriju** smo se na GDD tretjič zapored uvrstili **med TOP 100 najbolj trajnostnih destinacij na svetu**.

Občina je uredila **Tematsko pot ob Vipavi** in vstopno točko v Mirnu na območju Natura 2000 ter postavila večjo **info tablo za varovanje okolja**, preprečevanja onesnaževanja, spoštljivega obnašanja v okolju.

V letu 2021 je občina poskrbela, da so vsa gospodinjstva prejela tiskano **zgibanko EKOLOŠKI OTOKI**.

V sodelovanju z OMK smo **delavnico za mlade** nadgradili z vsebino trajnostnega turizma. Lansirali kampanjo **»Prižgimo luči v srcih«** in povabili širšo javnost (prispevek tudi na TV), da ob Dnevu mrtvih v zameno za plastične sveče grobove opremimo z dekoracijami iz naravnih materialov ter dobili odličen odziv Centra za starostnike, OŠ in Vrtca Miren, ki pobudo podrla s poslikavo kamenčkov s sporočili.

V decembru smo na ravni destinacije podpisali zavezo STO **Turizem brez plastike** in k podpisu povabili tudi deležnike, podprli smo **Kodeks za varovanje gozdov**.

K izvedbi nekaterih aktivnosti iz AN zaradi posebnih okoliščin pandemije in kadrovskih izzivov nismo pristopili in jih **premikamo v prihodnje obdobje**, to so: Analiza stanja na področju onesnaženosti občine, Načrt upravljanja z gozdovi, vzpostavitev e-zelene pisarne in projekt izgradnje Suhogradnega kraškega zidu ob Drevoredu hvaležnosti, ki ga načrtujemo v sodelovanju s Fakulteto za arhitekturo Ljubljana.

Rezultati drugega anketiranja zadovoljstva občanov, obiskovalcev in turističnega gospodarstva z razvojem trajnostnega turizma v destinaciji Miren Kras, ki smo ga izvedli konec leta 2021 kažejo, da imamo zaupanje in podporo deležnikov, ki prepoznavajo napredek in pozitiven učinek turizma na okolje, kar pomeni, da smo na dobri poti nadaljnjega trajnostnega razvoja.

6. DREVO ZA CERJE

Med številnimi izrazito trajnostnimi projekti, ki jih TMK izvaja v sodelovanju s turističnim gospodarstvom, lokalno skupnostjo, strokovno in širšo javnostjo, je zagotovo dolgoročni projekt pogozdovanja pogorišča na Cerju, ki je nastal po hudem požaru leta 2019. Poleg posajenega **Drevoreda hvaležnosti** in preko **12.000 novih dreves** v zaledju ter prejetih mednarodnih priznanj (leta 2021 uvrstitev med **TOP 6 najboljših trajnostnih praks na svetu v kategoriji EARTH** na GDD, konec 2021 donacija globalnega podjetja MARS v višini 4.200 EUR) posebno pozornost zaslužijo prostovoljni prispevki domačih in tujih donatorjev, ki so presegli **24.000 EUR** neposrednih vplačil za obnovo »pljuč planeta« in zniževanje toplogrednih plinov.

Drevo za Cerje (www.drevozacerje.si) preko doslednega obveščanja o tematskih dogodkih (akcije pogozdovanja, donacije podjetij, strokovna srečanja, učni poligon za gozdarske šole...) redno osvešča javnost o aktualnih okoljskih izzivih in vabi k proaktivnemu udejstvovanju na področju varovanja narave.

7. PRIZNANJA IN NAGRADE 2019-2021

Destinacija Miren Kras in Občina Miren-Kostanjevica sta prejemnici številnih priznanj za dosežke na področju merljivih prizadevanj za dvig kakovosti življenja občanov, negovanja dediščin in varovanja okolja:

7.1 Občina Miren-Kostanjevica:

- Invalidom prijazna občina
- Prostovoljstvu prijazna občina
- Branju prijazna občina
- Občina brez plastike
- Prejemnica certifikata ZLATI KAMEN

7.2 Destinacija Miren Kras

- mednarodna nagrada **Kultura Natura 2019** Pomniku miru za ohranjanje in valorizacijo kulturne dediščine Slovenije
- nagrada Turistične patrulje 2019 Pomniku miru za najlepšo razgledno točko v Sloveniji po mnenju tujih gostov
- znak **Slovenia Green Destination gold**
- **Best of Europe 2020**
- 3x mednarodni certifikati **Green key** (Zeleni ključ): Prenočišča Kogoj, Pomnik miru, Prenočišča Leban
- 2x znak **Slovenia Green Accommodation**
- znak **Slovenia Green Attraction**
- znak **Green&safe in Safe travelers**
- 3x mednarodna nagrada **GDD-Top 100** trajnostnih destinacij na svetu: 2019, 2020 in 2021
- Znak **TMK** varni organizator dogodkov,

- Znak Pomnik miru – varno prizorišče za dogodke

8. TRAJNOSTNI IN EKONOMSKI KAZALNIKI USPEŠNOSTI

Zelena ekipa je v okviru ukrepov akcijskega načrta, poleg osnovnih kazalnikov, ki jih zahteva ZSST, v sodelovanju predstavniki za posamezna področja odgovornih podjetij oblikovala dve razširjeni tabeli merljivih ekonomskih in trajnostnih kazalnikov z doseženimi in ciljnimi vrednostmi. Rezultati bodo narekovali vsebino letnih planov dela TMK in OMK na področju trajnostnega razvoja.

TRAJNOSTNI KAZALNIKI DESTINACIJE MIREN KRAS

Občina Miren-Kostanjevica

PODROČJE	DOSEŽENO 2020	CILJ 2021	DOSEŽENO 2021	INDEKS 21/20	UKREP	CILJ 2022
TRDI ODPADKI						
% trdih odpadkov zbranih za predelavo	56	59	61	108,9	Cilj presežen, a nadaljujemo s spodbudami, saj smo pod SLO povprečjem (leto 2020 = 72,2%)	65
Število kompostnikov	246	260	272	110,6	Cilj presežen, nadaljujemo s spodbudami občanom	285
Količina zbranega jedilnega olja v litrih	1.090	1.300	1.835	141,2	Cilje presežen, nadaljujemo s spodbudami	2.000
UČINKOVITA RABA ENERGIJE v JAVNIH OBJEKTIH						
Število energetske obnovljenih javnih objektov		1	1	100	OŠ MIREN 1. faza, nadaljujemo	1
Število energetskih izkaznic v javnih objektih	4	5	5	125,0		5
Energetsko knjigovodstvo v javnih objektih- poraba elektrika	306 Mwk	300Mwk	422,7 Mwk	138,1	COVID - ZAPRTJE v 2020	422,7 Mwk
Energetsko knjigovodstvo v javnih objektih- toplota	405,8 Mwk	400Mwk	591,3 Mwk	145,7	COVID - ZAPRTJE v 2020	591,3 MWK
% OVE v daljinskem ogrevanju na bio maso	100%	100%	100%			100%
TRAJNOSTNA MOBILNOST / zmanjševanje fosilnih goriv						
Število e-avtomobilov	1	1	2	200	Cilj dosežen, nadaljujemo	2
Število e-polnilnic	2	0	2	100	Sledimo potrebam	2
Število e-bike lokacij (možnost najema (e)-koles)	1	1	2	200	Cilj dosežen, nadaljujemo	3
VODA						
Število priključkov na javno kanalizacijo	786	800	821		Cilj presežen, nadaljujemo s spodbudami	830
Število malih čistilnih naprav	52	60	67		Cilj presežen, nadaljujemo s spodbudami	70
% gospodinjstev v sistemu čiščenja odpadnih voda	48%	49%	51%		Cilj presežen, nadaljujemo s spodbudami	52%
ŠTEVILO izobraževanj z okoljsko tematiko (Golea, TMK, OMK)	3	3	3	100	Cilj dosežen tudi med covidom, nadaljujemo	3

* OKOLJSKA TEMATIKA: trajnostna mobilnost, učinkovita raba energije, ogljični odtis, zniževanje odvisnosti od fosilnih goriv, podnebne spremembe

EKONOMSKI KAZALNIKI DESTINACIJE MIREN KRAS

Občina Miren-Kostanjevica

PODROČJE	DOSEŽENO 2020	CILJ 2021	DOSEŽENO 2021	INDEKS 21/20	OPOMBA	UKREP	CILJ 2022
*ŠT. REDNO ZAPOSLENIH V TURIZMU	65,25	65,25	63,25	96,93	Upošteva COVID dober rezultat!	Pogoji za odpiranje novih nastanitev in gostinske ponudbe, promocija	65
*ŠT. OBČASNO ZAPOSLENIH ŠTUDENTOV V TURIZMU	33	20	21	105			20
ŠTEVILO PRIHODOV GOSTOV	2038	2200	2399	117,71	Upošteva COVID rezultat odlični!	Promocija, novi produkti	2600
ŠTEVILO NOČITEV	6014	6600	7064	117,46	Upošteva COVID rezultat odlični!	Povezovanje ponudbe v regiji	7800
POVPREČNA DOBA BIVANJA	3	3	2,9	96,67	Večji delež SLO gostov, krajša doba bivanja	Ponudba širše regije, kartica ugodnosti, doživetja, usposabljanja ponudnikov za boljše svetovanje, digitalizacija	3
*POVPREČNA PORABA GOSTA / dan	86	90	94	109,30	Ugoden trend porabe (BONI-gratis nočitve)	Višja kakovost, boljše ponudba	95

VREDNOST PRODAJE SPOMNIKOV V CERJANKI	4428,2	5000	5252,44	118,61	Večji obisk, boljše prodaja	Ponudba prodajnih hitov, akcije	6000
POVPREČNA VREDNOST RAČUNA	6,63	6,5	6,03	90,95	Količinsko višja prodaja izdelkov nižje vrednosti	Optimizacija ponudbe izdelkov, promocija ob praznikih- paketi, e-trgovina	6,7
OBISK POMNIKA MIRU - vrednost prodanih VSTOPNIC	14433	16000	17208	119,23	Ugoden trend obiska indiv. gostov, več skupin		19500
POVPREČNA VREDNOST VSTOPNICE	3,82	3,9	3,29	86,13	Vpliv akcij Čas za vas in POT MIRU	Dvig cene vstopnic s 1.1.2022.	4
TURISTIČNA TAKSA v EUR	6724	7300	6950,62	103,37	Ni še vseh nakazil, trend sledi številu nočitev.	Brez posebnih ukrepov	8500
VREDNOST DONACIJ za trajnostni razvoj - DREVO ZA CERJE	17800	22000	24350	136,80	Večje donacije podjetij	Promocija, zeleno doživetje!	26000
GROBA OCENA NETO PRIHODKOV DESTINACIJE IZ NASLOVA NOČITEV (4x6)+11	523928	594000	670976	128,07	Na rezultat 2021 vpliv bonovi	Bolj pestra ponudba, višja kakovost, višje cene, več doživetij	749500

* Povprečna poraba gosta na dan vključuje transport, hrano, nočitev, vstopnine, vodenja, spomine

* Številu zaposlenih in študentov v DMMO-TMK, nastanitvah, pri gostincih, na turističnih kmetijah

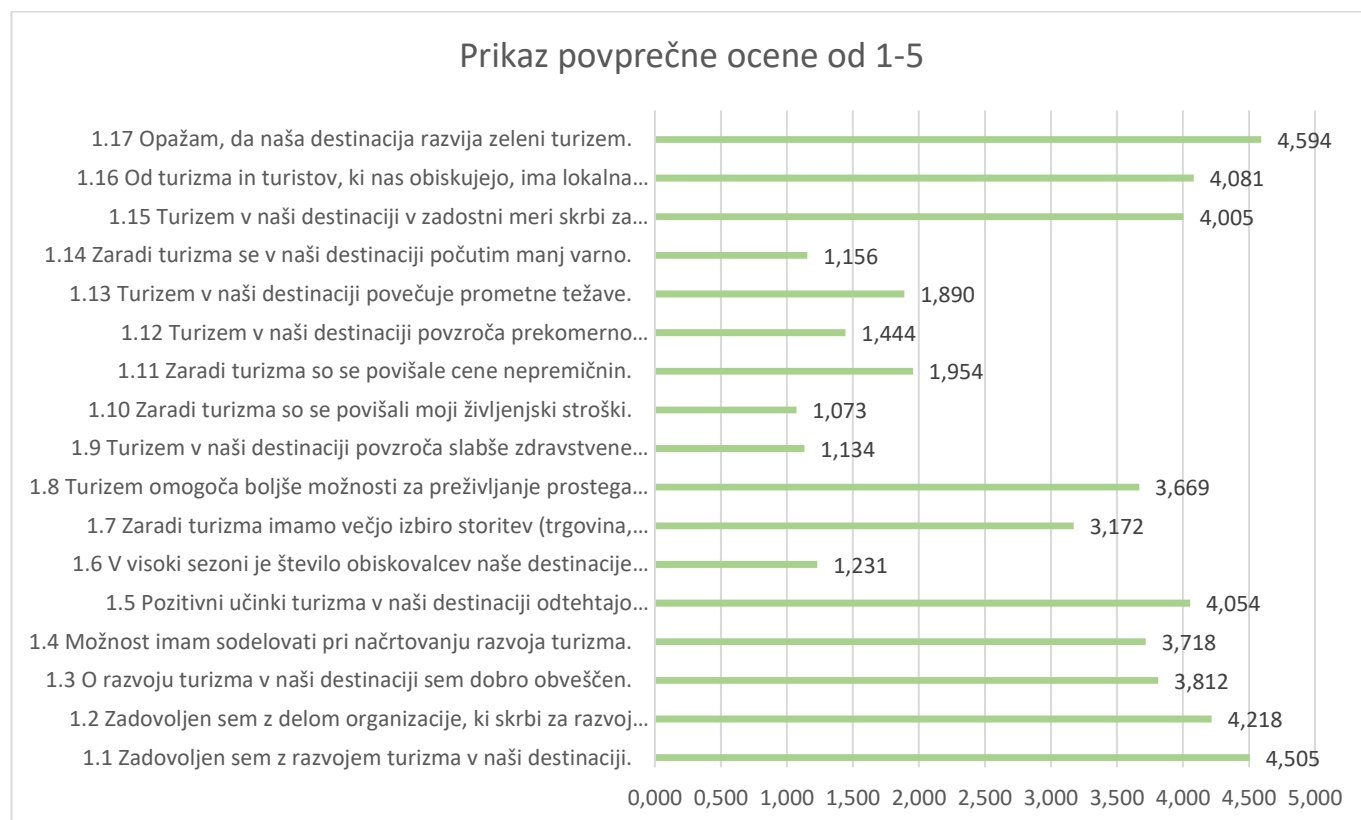
9. REZULTATI ANKETIRANJA V OBDOBJU 2019 – 2022

Učinek in oceno aktivnosti, ki jih v zadnjih letih načrtno izvajata OMK in TMK na področju trajnostnega razvoja, obdobjo preverjamo z anketiranjem treh skupin deležnikov:

- I. PREBIVALCEV občine oziroma destinacije
- II. TURISTIČNEGA GOSPODARSTVA in
- III. OBISKOVALCEV

Prve ankete smo opravili konec leta 2018 in rezultate upoštevali pri načrtovanju aktivnosti in ukrepov v obdobju 2019-2021. V začetku leta 2019 smo uvedli redno spremljanje zadovoljstva obiskovalcev Pomnika miru na Cerju, nov krog anketiranja vseh treh skupin deležnikov pa smo realizirali marca 2022.

9.1 INTERPRETACIJA rezultatov anketiranja PREBIVALCEV

UKREPI: DMMO si bo v prihodnje prizadeval za še bolj intenzivno vključevanje lokalne skupnosti v razvoj (srečanja, dogodki, izobraževanja, delavnice v živo), še boljše obveščanje prebivalcev o razvoju (dosledno komuniciranje preko NL, portala Moja občina, socialnih omrežij, medijev). Prav tako bomo v bodoče razvijali produkte in storitve, ki bodo namenjeni, poleg obiskovalcem, tudi občanom. Kot npr. sprehajalna trasa z rekviziti TREK.INN, Učna pot ob Vipavi, razstave, kulturni dogodki.

9.2 INTERPRETACIJA REZULTATOV anketiranja TURISTIČNEGA GOSPODARSTVA

Splošna ocena kaže, da turistično gospodarstvo (v nadaljevanju TG) v destinaciji Miren Kras razume pomen trajnostnega razvoja in izvaja številne aktivnosti za doseganje trajnostnih ciljev, učinkovite rabe virov in varovanja narave.

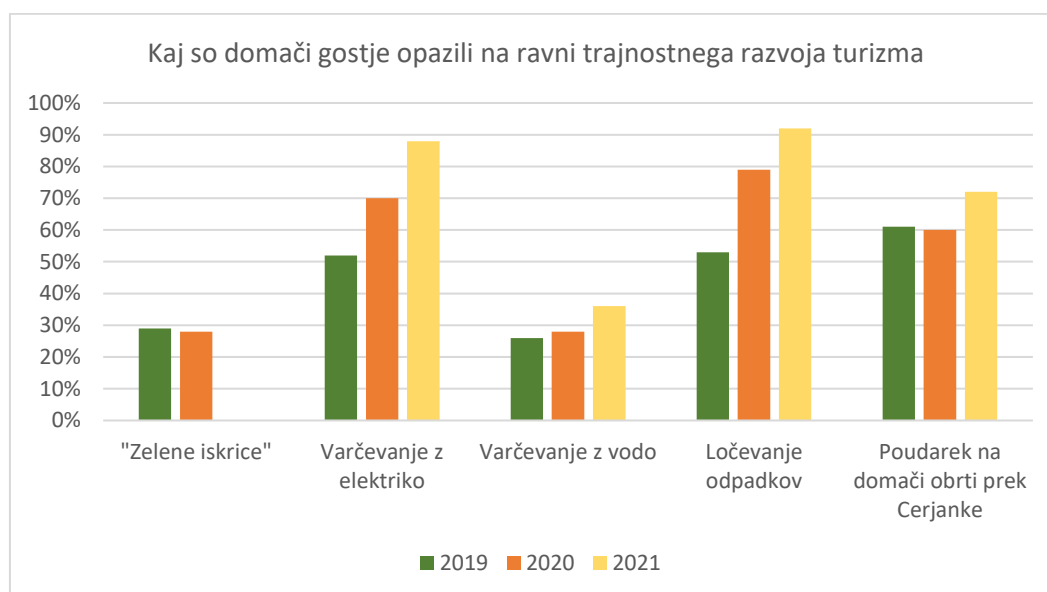
Najboljše rezultate beležimo na področjih ločevanja odpadkov, ukrepov za zmanjševanje količine odpadne hrane, vode in količine odpadkov, vzpostavljenih lokalnih dobavnih verig in zavedanja o vplivu podnebnih sprememb.

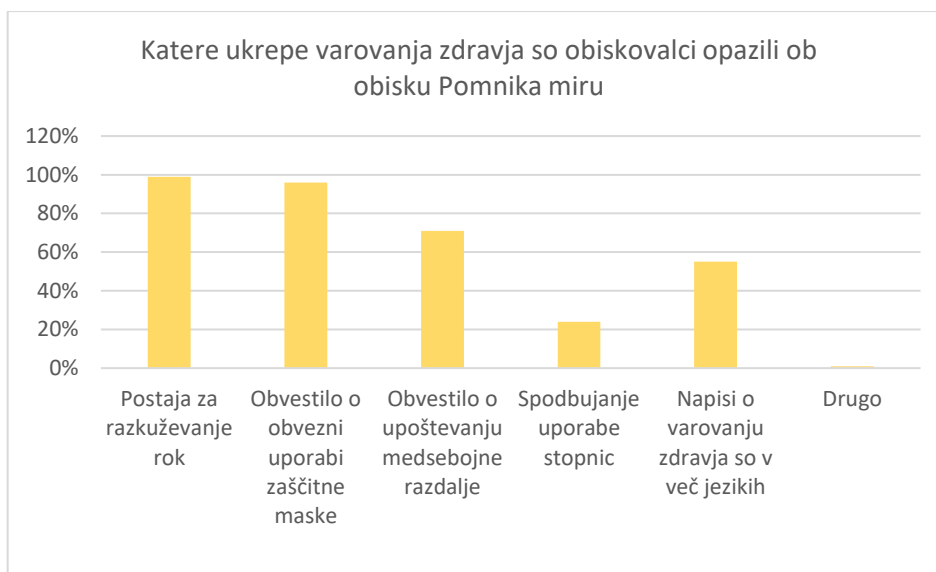
Sprejemljive rezultate imamo na področjih ukrepov za zmanjševanje porabe energije, rednega spremljanja porabe vode, recikliranja odpadne vode, porabe okolju prijaznih izdelkov, pitja vode iz pipe in izvajanja aktivnosti za spodbujanje lokalne biotske raznovrstnosti.

Največ priložnosti za bolj trajnostno poslovanje se kaže na področjih spodbujanja gostov k trajnostni mobilnosti, še boljšega sodelovanja z DMMO, spodbud za okoljsko certifikacijo in informiranja o finančnih spodbudah za pridobivanje okoljskih znakov, rednega izobraževanja zaposlenih, spodbujanja gostov k trajnostnemu obnašanju (varčevanje z viri), pripravi strateških dokumentov in akcijskih načrtov na ravni ponudnikov, rednega spremljanja in javnega komuniciranja rezultatov trajnostnega poslovanja in dobrih praks ter oblikovanja pravilnikov o napredovanjih, plačah, disciplinskih ukrepih za zaposlene.

UKREPI: Več strokovnih tematskih izobraževanj in delavnic v živo s primeri dobrih praks, razvijanje mreže ponudbe trajnostne mobilnosti (e-kolesa, e-polnilnice), spodbujanje k energetskim prenovam in uporabi obnovljivih virov, utrjevanje lokalnih dobavnih verig, spodbujanje k rednemu spremljanju porabe virov in k vključevanju v sheme za blaženje podnebnih sprememb, redno komuniciranje napredka in dosežkov v destinaciji, promocija novih certificiranih predstavnikov TG, promocija finančnih spodbud za investicije v brezogljično poslovanje, investicije v energetsko učinkovito in okolju prijazno družbo.

9.3 INTERPRETACIJA ključnih rezultatov anketiranja OBISKOVALCEV:

UKREPI: Občina je v letu 2021 potrdila nov načrt ureditve zunanosti pomnika, vključno z dvigalom do najvišje ploščadi, ki gre v izvedbo v letu 2022. Načrt vključuje igrala za otroke, polnilnice za e-avtomobile in e-kolesa, priveze za konje. V pripravi je povabilo v javno-zasebno partnerstvo za večji gostinski lokal s konferenčnim centrom ob Pomniku. Občina je pristopila k pripravi načrta zunanjih označitev, ki vključuje več informacijskih in usmerjevalnih tabel. Še bolj dosledno bomo spodbujali e-mobilnost, pohodništvo, kolesarjenje, s ciljem zniževanja CO2 in toplogrednih plinov.

Upošteva je rezultate anket 2018 smo nadgradili enogastronomsko ponudbo, pod znamko Krasna kuhinja ponujamo sezonske menije, in ponudbo butičnih zelenih 5* doživetij, hkrati pa spodbujamo h kroženju med ponudniki in znamenitostmi v in med destinacijami, z namenom, da bodo goste ostajali pri nas dlje in še naprej povečevali dnevno porabo.

10. NAČRTI ZA PRIHODNOST

V TMK si bomo še naprej prizadevali za izpolnjevanje poslanstva in spoštovanje vrednot, ki smo jih zapisali v strateških dokumentih in odražajo identiteto destinacije.

Hkrati se bomo trudili za še boljše sodelovanje in komunikacijo med partnerji turizma znotraj občine in med destinacijami ter ostalimi deležniki, ki posredno ali neposredno soustvarjajo turizem in edinstveno turistično pripoved naše prelepe Slovenije.

Samo skupaj, s predanostjo trajnostnemu razvoju in odgovornim ravnanjem do družbe in okolja, bomo dragocen kapital zelene narave in odličnih bivanjskih pogojev ohranili za bodoče generacije.

mag. Ariana B. Suhadolnik,
Zelena koordinatorka